

Шести разред

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет	Српски језик			
Разред	Шести			
Циљ предмета:	Циљеве наставе и учења српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета			
	Наставне теме/области	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Праћење и евалуација
	1.Хвала сунцу земљи 2.Од деце људи бивају 3.Од мале Искре велики Огањ 4.Чудан јунак језди низ Косову на витезу коњу шареном 5.Зимска разгледница 6.Добродошли ,кићени сватови 7.Смеј се тако да се и ја смејем 8.Са јунацима једног шаробног света 9.Уметник побеђује свако зло 10.Нада никада не умире	<ul style="list-style-type: none"> -ученик препознаје све гласове српског језика -ученик пише све знакове српског језика ћириличним писмом -ученик самостално или уз подршку може самостално да препише одређени текст из читанке или са табле .препознаје реч -препознаје просту реченицу и користи је -правилно користи времена српског језика -описује своје радове -израђава своје мисли и осећања и може да их пренес у писмену форму самостално и уз подршку -описује раове других исказује утисак -означава писца дела,наратора песме,тему,мотив,уз подршку или самостално -правилно употрбљава велико слово у реченици 	Часови матерњег језика се одржавају учioniци. Предвиђени садржаји могу се обрадити кроз пар реченица (информативно), кроз дијалог (питања која наводе ученика на размишљање), кроз мотивациони разговор, кроз необавезан разговор током рада на задатку, кроз игру...; употребу различитих аудиовизуелних медија и слика.Употребе савремене технологије у реализацији наставе српског језика доприноси да ученици постепено развијају свест о томе да је напредак технологије утицао и на све сфере данашњег живота, развијање опажања и памћења, креативности, стваралачког мишљења, еманципације, емпатије, свести о општем и личном добру, толеранције, способности сарадње и разумевања различитости, естетичких критеријума, моторике и индивидуалних способности.	домаћи задаци, усмено одговарање, тест, праћење ангажованости на часу, писмени задаци, пројекти

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет:	МАТЕМАТИКА			
Разред:	Шести			
Циљ предмета:	<p>Циљ наставе и учења <i>математике</i> је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.</p>			
Наставне теме/области	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Праћење и евалуација	
1.Цели бројеви 2.Троугао 3.Рационални бројеви 4.Четвороугао 5.Површина троугла и четвороугла	<ul style="list-style-type: none"> - реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину (у скупу природних бројева) самостано или уз подршку; - примени правила дељивости са 2 - разликује препознаје просте бројеве <ul style="list-style-type: none"> - има појам броја до 10 - самостално или уз подршку пише бројеве на налог - препознаје скупове, пресеке, унију скупа, - зна да нацрта и обоји круг; - зна да нацрта праву, дуж самостално или уз подршку; - правилно користи геометријски прибор - зна да нацрта углове самостално или уз подршку - зна да нацрта праву линију самостално и или уз подршку 	Часови се одржавају у специјализованом математичком кабинету. Садржаји предмета наставе математике реализују се кроз практичне примере, кроз дијалог (питања која наводе ученика на размишљање), кроз мотивациони разговор, кроз необавезан разговор током рада на задатку, кроз различите математичко логичке игре кроз класичну игру...; Употребе савремене технологије у настави математике је од великог значаја јер доприноси развоју математичког погледа на свет, развијање опажања и памћења, креативности, стваралачког мишљења, еманципације, емпатије, свести о општем и личном добру, толеранције, способности сарадње и разумевања различитости,	домаћи задаци, усмено одговарање, тест, петнестоминутне вежбе, праћење ангажованости на часу, пројекти Објективни тестови са допуњавањем кратких одговора, истраживачки задаци појединачни и групни Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање,	

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет:	ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			
Разред:	Шести			
Циљ предмета:	Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења стараног језика оспособи са основну примену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама као и према сопствено језику и културном наслеђу.			
Наставне теме/области	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Праћење и евалуација	
1.Starter unit 2.Money matters 3.Our heroes 4.Cumulative review I 5.Strange stories 6.At home 7.The first written test 8.Visions of future 9.Life choices 10.Cumulative review II 11.Look out! 12.The second written test 13.Having fun! 14.Cumulative review III	<p>По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> -разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе -поздрави одпоздрави, представи себе другог користећи једноставна језичка средства -постови и одговори на једноставна питања самостално или уз подршку -препознаје чланове своје породице, себе и своје другове на сликама -разуме једноставнији опис особа, биљака, животиња, предмета, појава или места -разуме и формулише једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност -пита и каже шта неко има и чије је нешто 	<p>Часови се одржавају у учионици. Садржаји програма организовани у четири тематске целине и допуњени. Теоријски садржаји могу обрадити кроз дијалог (питања која наводе ученика на размишљање), кроз мотивациони разговор, кроз необавезан разговор током рада на задатку, кроз игру...; не губи се драгоцено време. Употребе савремене технологије настави енглеског језика значајна је, како би ученици постепено развијали свест о томе да је напредак технологије утицао и на савладавање страног језика развијање опажања и памћења, креативности, стваралачког мишљења, еманципације, емпатије, свести о општем и личном добру, толеранције, способности сарадње и разумевања различитости, естетичких критеријума, моторике и индивидуалних способности</p>	<p>Писмени задаци, тестови језичких вештина, иницијални и завршни тестови, кратке провере, пројекти.</p>	

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет:	ИСТОРИЈА			
Разред:	Шести			
Циљ предмета:	Циљ наставе и учења историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.			
Наставне теме/области	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Праћење и евалуација	
1. Увод 2. Европа и Средоземље у раном средњем веку 3. Срби и њихово окружење у раном средњем веку 4. Европа у позном средњем веку 5. Срби и њихово окружење у позном средњем веку 6. Српске земље и њихово окружење у доба османлијских освајања	<ul style="list-style-type: none"> - ученик обоји на карти границе средњовековне Србије - лоцира на историјској карти државе средњег века - препознаје важне историјске личности средњовековне Србије - боји историјске личности средњовековне Србије - зна ко је био Свети Сава - израчуна временску удаљеност између појединих догађаја - користи основне историјске појмове 	Часови се одржавају у кабинету за историју и географију. У реализацији наставе користе се карте неме историјске и географске, историјски и географски атлас одговарајуће слике и илустрације Теоријски садржаји могу обрадити кроз дијалог (питања која наводе ученика на размишљање), кроз мотивациони разговор, кроз необавезан разговор кроз игру...; О д значаја је употреба савремене технологије за преглед филмова и других историјских снимака кохи говоре о одређеном животном историјском периоду развијање опажања и памћења, креативности, стваралачког мишљења, еманципације, емпатије, свести о општем и личном добру, толеранције, способности сарадње и разумевања различитости, естетичких критеријума, моторике	контролни задаци, тестови, кратке провере, израда плаката, усмено испитивање	

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет:	ГЕОГРАФИЈА			
Разред:	Шести			
Циљ предмета:	Циљ предмета је да се ученици упознају са основним географским појмовима и њиховим утицајима на живот људи и туризам.			
Наставне теме/области		Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Праћење и евалуација
1. Друштво и географија 2. Географска карта 3. Становништво 4. Насеља 5. Привреда 6. Држава и интеграциони процеси 7. Географија Европе		-Препознаје копнене и водене површине на карти света -зна да правилно обоји воде на некој карти -зна да обоји континенте на некој карти света -показује на карти Европу -може да обоји европу на карти света -може да покаже републику Србију на карти света или на карти Европе -зна поделу старог континента, може да је покаже -има појам биосфера	Часови се одржавају у кабинету за историју и географију. У реализацији наставе користе се карте неке историјске и географске, историјски и географски атлас одговарајуће слике и илустрације Теоријски садржаји могу обрадити кроз дијалог (питања која наводе ученика на размишљање), кроз мотивациони разговор, кроз необавезан разговор кроз игру...; Означаја је употреба савремене технологије за преглед филмова и других снимака који говоре о одређеним географским темама и периодима, које се обрађују из географског угла, развијање опажања и памћења, креативности, стваралачког мишљења, еманципације, емпатије, свести о општем и личном добру, толеранције, способности сарадње и разумевања различитости, естетичких критеријума, моторике и индивидуалних способности	контролни задаци, тестови, кратке провере, израда плаката, усмено испитивање

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет:	БИОЛОГИЈА			
Разред:	Шести разред			
Циљ предмета:	Циљ учења биологије је да ученик изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем			
Наставне теме/области	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Праћење и евалуација	
1.Јединство рађе и функције као основа живота 2.Живот у еко систему 3.Наслеђивање и еволуција 4.Порекло и разноврсност живота 5.Човек и здравље	<ul style="list-style-type: none"> - Препознаје и именује жива бића - Боји жива бића самостално и уз подршку - групише жива бића према њиховим заједничким особинама; - једноставним цртежом прикаже жива бића - разликује жива бића - направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу; - предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује са осталим учесницима и решава конфликте на ненасиљан начин; - илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава; 	Часови се одржавају у биолошком кабинету . У реализацији наставе биологије користе се микроскопи, лупе, одговарајуће слике и илустрације . Теоријски садржаји могу обрадити кроз кроз дијалог (питања која наводе ученика на размишљање), кроз мотивациони разговор, кроз необавезан разговор кроз игру...; О д значаја је употреба савремене технологије за преглед филмова и других снимака кохи говоре о развоју биљака животиња и људи, развија опажања и памћења, еманципацију, емпатију, свест о општем и личном добру, толеранцију, способности сарадње и разумевања различитости, естетичких критеријума, моторичких	домаћи задаци, усмено одговарање, тест, петоминуте вежбе, праћење ангажованости на часу, огледи Објективни тестови са допуњавањем кратких одговора(задаци са означавањем, задаци вишеструког избора, спаривање појмова). Лабораторијске вежбе, проблемски задаци, симулације.	

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет:	Физичко и здравствено васпитање			
Разред:	Шести			
Циљ предмета:	Циљ наставе и учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.			
Наставне теме/области		Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Праћење и евалуација
1.Атлетика 2.Гимнастика 3.Спортске игре-кошарка 4.мерење моторичких способности 5.Остале активности		<ul style="list-style-type: none"> - користи елементе технике у игри - примењује основна правила рукомета у игри - учествује на унутародељенским такмичењима облицима физичких и спортско-рекреативних активности - прихвати сопствену победу и пораз у складу са "ферплејом" - примењује научено у физичком и здравственом васпитању у ванредним ситуацијама - препозна лепоту покрета и кретања у физичком вежбању и спорту 	Настава се овија у сали за физичко или на спортском терену у оквиру школе.Теоретски садржаји пружају се ученицима кроз пар информативних реченица.А кроз спортске игре и друге предвиђене садржаје ученици развијају спортски дух,однос према групи,своју свест и самосвест,самопоздање,флексибилност,здраве животне навике,фер плеј,као и како да се носе са поразом и победом.	Контрола лопте у месту и кретању (вођење); Вођење лопте праволинијски са променом правца кретања (левом и десном руком); Хвата и додаје лопту у висини главе и рамена; Шутира једном техником

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет	Ликовна култура			
Разред	Шести			
Циљ предмета:	<p>Циљ наставе и учења <i>ликовне културе</i> је да се ученик развијајући стваралачко и креативно мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и решавање проблема и да изграђује позитиван однос према уметничком наслеђу и културној баштини свог и других народа.</p>			
	Наставне теме/области	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Праћење и евалуација
	<p>1.Спонтани ритам бојених мрља линија и светлина 2.У свту боја 3.Светлина 4.Текстура и фактура 5.Свет уобразиље у ликовним делима 6.Визуелно споразумевање</p>	<p>- направи, самостално, импровизовани прибор од одабраног материјала; - изражава се самостално својим цртежом - пореди различите начине комуницирања од праисторије до данас -разликује именује препознаје основне боје -разликује ,именује препознаје изведене боје -боји самостално или уз подршку -изражава осећања,машту,креативност се користећи различите технике кроз сопствени цртеж</p>	<p>Часови се одржавају у специјализованој учионици. Садржаји програма организовани у четири тематске целине и допуњени. Теоријски садржаји могу обрадити кроз пар реченица (информативно), кроз дијалог (питања која наводе ученика на размишљање), кроз мотивациони разговор, кроз необавезан разговор током рада на задатку, кроз игру...; не губи се драгоцено време за стваралачки рад и зна да процени важност садржаја. Употребе савремене технологије у уметности и да о томе кратко информише ученике, како би ученици постепено развијали свест о томе да је напредак технологије утицао и на уметност.</p>	<p>Процењивање напредовања ученика и оствареност исхода врши се такозваном алтернативном (или аутентичном) методом, која се и до сада користила у пракси. Напредак ученика се прати да би наставник подржао развој потенцијала сваког ученика -одељенска изложба (по завршетку задатка) на којој су заступљени сви радови ученика. Наставник може и да састави чек-листе за процену и самопроцену напретка(мањи број индикатора, кратко и јасно формулисаних). ученички портфолио-мапа радова</p>

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет:	ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА			
Разред:	Шести			
Циљ предмета:	Циљ наставе и учења технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.			
Наставне теме/области	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Праћење и евалуација	
1. Увод 2. Техничко цртање у грађевинарству 3. ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА 4. Грађевински материјали 5. Енергетика 6. Техничка средства у грађевинарству 7. Саобраћајни системи 8. Култура становања 9. Конструкторско моделовање модули 10. Техничка средства у пољопривреди	<ul style="list-style-type: none"> - описује улогу технике, технологије и иновација у развоју заједнице и њихово повезивање - разликује основна подручја човековог рада, производње и пословања у техничко-технолошком подручју - наводи занимања у области технике и технологије - процењује сопствена интересовања у области технике и технологије - организује радно окружење у кабинету - правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје у животном и радном окружењу - класификује врсте саобраћаја - разликује безбедно од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих возила - правилно се понаша као пешак, - користи заштитну опрему за управљање 	Настава се реализује у кабинету за ТИТ. Реализује се кроз дијалог ,употребу савремене технике како би се код ученика подстакло логичко размишљање, мотивација, стваралаштво, флексибилност.	Задовољство ученика на часу Разговор са ученицима Посматрање ангажованости на часу Анализа техничких цртежа Анализирање часа са ученицима Анализа степена самосталног рада при изради модела	

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет	Информатика и рачунарство			
Разред	Шести			
Циљ предмета:	Циљ учења информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења			
	Наставне теме/области	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Праћење и евалуација
	1.ИКТ 2.Дигитална писменост 3.Рачунарство 4.Пројектна настава	<ul style="list-style-type: none"> - креира и обрађује дигиталну слику;самостално или уз подршку - самостално укључује рачунар -самостално искључује рачунар - приступа Интернету, самостално претражује - објасни поступак прикупљања података путем онлајн упитника; - креира једноставан програм у текстуалном програмском језику; - користи математичке изразе за израчунавања у једноставним програмима; - објасни и примени одговарајућу програмску структуру (наредбе доделе, гранања, петље); 	Часови се одржавају у кобинету за Информатику и рачунарство. Теоријски садржаји могу обрадити кроз кроз дијалог (питања која наводе ученика на размишљање), кроз мотивациони разговор, кроз необавезан разговор кроз игру...Ученици схватају значај употребе савремених технологија за развијање опажања и памћења, креативности, стваралачког мишљења, еманципације, емпатије, свести о општем и личном добру, толеранције, способности сарадње и разумевања различитости, моторике и индивидуалних способности. знатижеља; мотивисаност; отвореност за стицање нових искустава;	У процесу вредновања потребно је континуирано пратити рад ученика. Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, се може обавити са групом тако да се од сваког члана тражи мишљење о сопственом раду и о раду сваког члана понаособ (тзв. вршњачко оцењивање). Препоручује се и оцењивање базирано на практичним радовима и вежбањима. Препоручено је комбиновање различитих начина оцењивања да би се сагледале слабе и јаке стране сваког свог ученика. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење.

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет:	Музичка култура			
Разред:	Шести			
Циљ предмета:				
Наставне теме/области	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Праћење и евалуација	
1.Извођење музике 2.Стварање 3.Слушање	<ul style="list-style-type: none"> - класификује инструменте по начину настанка звука; - опише основне карактеристике ударалки; - препозна везу између избора врсте инструмента и догађаја, односно прилике када се музика изводи; - користи могућности ИКТ-а у примени знања о музичким инструментима (коришћење доступних апликација); - изражава се покретима за време слушања музике; - вербализује свој доживљај музике; - идентификује ефекте којима различити елементи музичке изражајности (мелодија, ритам, темпо, динамика) утичу на тело и осећања; 	Настава се реализује у кабинету за музичку културу. Теоријски садржаји могу обрадити кроз кроз дијалог (питања која наводе ученика на размишљање), кроз мотивациони разговор, кроз необавезан разговор кроз игру...; О д значаја је употреба савремене технологије за развијање опажања и памћења, еманципацију, емпатију, свест о општем и личном добру, толеранцију, способности сарадње и разумевања различитости, естетичких критеријума, моторичких и индивидуалних способности. знатижеља; мотивисаност; отвореност за стицање нових искустава; осетљивост за проблеме; толеранција према нејасноћама и самопоуздање, а од спознајних функција: флексибилност; оригиналност; спознају и памћење.	Задовољство ученика на часу Разговор са ученицима Посматрање ангажованости на часу Анализирање часа са ученицима Анализа степена самосталног рада	

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

<u>Обавезна настава</u>		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет:	ВЕРСКА НАСТАВА			
Разред:	Шести			
Циљ предмета:	Циљ верске наставе јесте да се њоме посведоче садржаји вере и духовно искуство традиционалних цркава и религијских заједница које живе и делују на нашем животном простору, да се ученицима пружи целовит религијски поглед на свет и живот и да им се омогући слободно усвајање духовних и животних вредности цркве или заједнице којој историјски припадају, односно чување и неговање сопственог верског и културног идентитета.			
Наставне теме/области	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Праћење и евалуација	
II УВОД 1. Упознавање садржаја програма начина рада и	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 5. разреда основне школе • моћи да уочи какво је његово предзнања из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном циклусу школовања 	<p>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> • Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. • Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. • Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. 	<p>Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација ("знања о вери"), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.</p> <p>Оцењивање Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усмено испитивање; • писмено испитивање; • посматрање понашања ученика; 	

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет:	ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ			
Разред:	Шести			
Циљ предмета:	Циљ наставе и учења <i>грађанског васпитања</i> је да ученик изучавањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.			
Наставне теме/области	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Праћење и евалуација	
<p>ЉУДСКА ПРАВА Права детета</p> <p>ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Школа као заједница</p> <p>ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ</p> <p>ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ученик уме да разликује жеље од потреба и наведе примере везе између потреба и људских права; - препозна своје потребе, као и потребе других и да их уважава; - штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; - учествује у доношењу правила рада групе и поштује их; - аргументује потребу посебне заштите права детета; - на примеру препозна уграђеност права деце у основним документима која уређују - препозна и анализира сличности и разлике између ученика у групи; - прихвата друге ученике и уважава њихову различитост. - наводи примере и показатеље остварености и кршења дечијих права; - наводи чиниоце који утичу на остварење дечијих права; - поштује права и потребе ученика који су у инклузији у његовом одељењу/школи; - препозна ситуације кршења својих права и права других; 	<p>Програм наставног предмета <i>грађанско васпитање</i>, у другом циклусу основног образовања и васпитања, организован је по моделу спирале и оријентисан је на остваривање исхода. Теме по областима се спирално развијају што значи да се постојећи садржаји из разреда у разред проширују и продубљују, а многи исходи се надограђују или се, ако је у питању вештина, унапређују.</p> <p>У програму су наведени садржаји које наставник може да допуњује, проширује и мења према конкретним потребама и плану сопственог рада али увек имајући у виду исходе које треба остварити.</p> <p>Овај програм тежиште не ставља на знања, већ на вештине применљиве у свакодневном животу у демократској заједници, на демократске ставове и вредности о универзалности права, једнакости, слободи и одговорности, социјалној осетљивости и припадности</p>	<p>Континуирано треба пратити напредовање ученика које започиње иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази и у односу на шта ће се процењивати његово даље напредовање.</p> <p>Вредновање треба да буде засновано на индивидуалном напредовању ученика узимајући у обзир могућности и способности ученика.</p> <p>Формативно вредновање - процену знања током савладавања наставног програма и стицања одговарајуће компетенције. Формативно мерење подразумева прикупљање података о ученичким постигнућима, а најчешће технике су:</p> <ul style="list-style-type: none"> -реализација практичних задатака, 	

	<ul style="list-style-type: none"> - идентификује кршење људских права на СВЕТУ Сукоби и насиље примеру неког историјског догађаја; - поштује правила одељенске заједнице и правила на нивоу школе; - поступа у складу са моралним вредностима грађанског друштва; - искаже свој став о значају правила у функционисању заједнице; - понаша се у складу са правилима и дужностима у школи; - наводи начине демократског одлучивања; - препозна одговорност одраслих у заштити права деце; - објасни улогу појединца и група у заштити дечијих права; - препознаје примере грађанског активизма у својој школи и исказује позитиван став према томе; - идентификује проблеме у својој школи; - прикупља податке о проблему користећи различите изворе и технике; - осмишљава акције, процењује њихову изводљивост и предвиђа могуће ефекте; се обрати за помоћ; 	<p>заједници, уз спремност да се активно делује за сопствену добит као и добит других.</p> <p>Битно је да наставник обезбеди равноправну укљученост сваког ученика (уважавајући различитост како у стилевима учења тако и у типу личности).</p>	<ul style="list-style-type: none"> -одговори на питања (усмено и писмено) -питања поводом текста -посматрање и бележење ученикових активности током наставе, - непосредна комуникација између ученика и наставника, -регистар за сваког ученика (мапа напредовања) итд <p>Процењују се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - продукти ученичких активности који имају посебан значај. Они могу бити различите врсте као што су постери, аудио-визуелни записи, презентације, прикази резултата истраживања, представе и друго. Продукти се могу користити и ван групе, на пример на изложби у холу школе, у школским новинама, сајту
--	---	---	--

Обавезна настава	Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет: француски језик			
Разред: Шести			
Циљ предмета:	Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.		
Наставне теме/области	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Праћење и евалуација
<p>Поздрављање</p> <p>Представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и и тражење основних информација о другима</p> <p>Разумевање и давање једноставних упутстава и налога</p> <p>Исказивање правила понашања</p> <p>Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности</p>	<p>По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да у усменој и писаној комуникацији:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства; - представи себе и другог; - разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих; -разуме упутства и налоге и реагује на њих; - разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања (сугестије, препоруке, забране) и реагује на њих, уз визуелну подршку (знакови, симболи и слично) и без ње; - разуме позив и реагује на њега; - упуту позив на заједничку активност; - разуме кратке и једноставне молбе и 	<p>Током часа се препоручује динамично смењивање техника/активности које не би требало да трају дуже од 15 минута.</p> <p>Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа (слушај, пиши, повежи, одреди али и активности у вези са радом у учионици: цртај, сеци, боји, отвори/затвори свеску, итд.).</p> <p>Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.).</p> <p>Мануелне активности (израда паноа, презентација, зидних новина, постера и сл.).</p> <p>Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити</p>	<p>Процес праћења остварености исхода почиње проценом нивоа знања ученика на почетку школске године како би наставници могли да планирају наставни процес и процес праћења и вредновања ученичких постигнућа и напредовања. Тај процес се реализује формативним и сумативним вредновањем. Док се код формативног оцењивања током године прате постигнућа ученика различитим инструментима (дијагностички тестови, самоевалуација, језички портфолио, пројектни задаци и др.), сумативним оцењивањем (писмени задаци, завршни тестови, тестови језичког нивоа) прецизније се процењује оствареност исхода или стандарда на крају одређеног временског периода (крај полугодишта, године, циклуса образовања). Формативно вредновање није само праћење ученичких постигнућа, већ и праћење</p>

Исказивање молбе, захтева и захвалности	захтеве и реагује на њих; - упуту кратке и једноставне молбе и захтеве;	информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.). Игре примерене узрасту	начина рада и средство које омогућава наставнику да у току наставног процеса мења и унапређује процес рада. Током оцењивања и вредновања ученичких постигнућа треба водити рачуна да се начини на које се оно спроводи не разликује од уобичајених активности на часу јер се и оцењивање и вредновање сматрају саставним делом процеса наставе и учења, а не изолованим активностима које стварају стрес код ученика и не дају праву слику њихових постигнућа. Оцењивањем и вредновањем треба да се обезбеди напредовање ученика у остваривању исхода, као и квалитет и ефикасност наставе. Сврха оцењивања треба да буде и јачање мотивације за напредовањем код ученика, а не истицање њихових грешака. Елементи који се вреднују су разноврсни и треба да допринесу свеопштој слици о напредовању ученика, јачању њихових комуникативних компетенција, развоју вештина и способности неопходних за даљи рад и образовање. То се постиже оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми. Приликом оцењивања и вредновања неопходно је да начини провере и
Честитање	- исказе и прихвати захвалност на једноставан начин; - разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих;	Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...).	Решавање "текућих проблема" у разреду, тј. договори и мини-пројекти.
Описивање живих бића, предмета, места и појава	- упуту једноставне честитке; - разуме једноставан опис живих бића, предмета, места и појава; - опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима;	"Превођење" исказа у гест и геста у исказ. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом, повезивање наслова са текстом или, пак, именовање наслова.	"Превођење" исказа у гест и геста у исказ. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом, повезивање наслова са текстом или, пак, именовање наслова.
Описивање уобичајених и тренутних активности, планова и способности	- разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; - опише и планира уобичајене и тренутне активности кратким једноставним језичким средствима;	Заједничко прављење илустрованих и писаних материјала (планирање различитих активности, извештај/дневник са путовања, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).	Елементи који се вреднују су разноврсни и треба да допринесу свеопштој слици о напредовању ученика, јачању њихових комуникативних компетенција, развоју вештина и способности неопходних за даљи рад и образовање. То се постиже оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми. Приликом оцењивања и вредновања неопходно је да начини провере и
Исказивање потреба, осета и осећања	- опише шта уме/не уме да (у)ради; - разуме свакодневне исказе у вези с непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима;	Разумевање писаног језика: - уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности (род, број, глаголско време, лице...); - препознавање везе између група слова и гласова;	Елементи који се вреднују су разноврсни и треба да допринесу свеопштој слици о напредовању ученика, јачању њихових комуникативних компетенција, развоју вештина и способности неопходних за даљи рад и образовање. То се постиже оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми. Приликом оцењивања и вредновања неопходно је да начини провере и
Исказивање просторних односа и величина	- разуме једноставна обавештења о простору и оријентацији у простору и реагује на њих; - тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о оријентацији у простору; - опише непосредни простор у којем се креће; - разуме једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену и реагује на њих; - тражи и даје кратка и једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену; - разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање,	- одговарање на једноставна питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор; - извршавање прочитаних упутстава и наредби. - Писмено изражавање:	Елементи који се вреднују су разноврсни и треба да допринесу свеопштој слици о напредовању ученика, јачању њихових комуникативних компетенција, развоју вештина и способности неопходних за даљи рад и образовање. То се постиже оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми. Приликом оцењивања и вредновања неопходно је да начини провере и

<p>Исказивање времена (хронолошког и метеоролошког)</p> <p>Изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања</p> <p>Изражавање допадања/недопадања</p> <p>Изражавање количине и бројева</p>	<p>поседовање/непоседовање и реагује на њих;</p> <ul style="list-style-type: none"> - тражи и да једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање; - разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања, слагања/неслагања и реагује на њих; - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима; - разуме једноставне изразе који се односе на количину (број особа, животиња и предмета количина приликом куповине и сл.) и реагује на њих; - тражи и пружи основне информације у вези са количинама и бројевима; - изрази присуство и одсуство некога или нечега; 	<ul style="list-style-type: none"> - повезивање гласова и групе слова; - замењивање речи цртежом или сликом; - проналажење недостајуће речи (употпуњавање низа, проналажење "уљеза", осмосмерке, укрштене речи, и слично); - повезивање краћег текста и реченица са сликама/илустрацијама; - попуњавање формулара (пријава за курс, налепнице нпр. за пртљаг); - писање честитки и разгледница; - писање краћих текстова. - Увођење дечије књижевности и транспоновање у друге медије: игру, песму, драмски израз, ликовни израз. <p>Предвиђена је израда једног писменог задатка у току школске године.</p>	<p>оцењивања буду познати ученицима односно усаглашени са техникама, типологијом вежби и врстама активности које су примењиване на редовним часовима, као и начинима на који се вреднују постигнућа. Таква правила и организација процеса вредновања и оцењивања омогућавају позитивну и здраву атмосферу у наставном процесу, као и квалитетне међусобне односе и комуникацију на релацији ученик - наставник, као и ученик - ученик.</p>
--	---	--	--

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборни наставни предмети	Слободне наставне активности	
Предмет:	ЦРТАЊЕ СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ				
Разред:	6. (ШЕСТИ)				
Циљ предмета	Наставне теме	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Број часова по темама	
<p>Циљ васпитно –образовног рада јесте да додатно подстиче развој и практичних и теоријских знања ученика која су важна за њихово слободно, спонтано и креативно комбиновање ликовних елемената у области :цртања, сликања, вајања, графике, примљених уметности и визуелних комуникација, а у циљу развоја њиховог креативног мишљења. Омогућава и подстиче ученике на савладавање технолошких поступака ликовног рада у оквиру одређених средстава и медијума. Мотивише ученике на упознавање основних елемената и законитости ликовног језика. Развија способности и веће осетљивости за опажање квалитета свих ликовних елемената Ствара услове да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да креативним изражавањем боље упознају њихова визуелна и ликовна својства. Развија способности ученика за визуелно памћење, за повезивање опажених информација као основе увођења у креативно визуелно мишљење.</p>	<p>ЦРТАЊЕ -Врсте и својства линије -Линија као средство за стварање различитих квалитета површина -Естетско процењивање -Односи величина -Лепо писање са калиграфијом -Компоновање више ритмичких целина у простору -Естетско процењивање</p> <p>СЛИКАЊЕ -Својства сликарских материјала и подлога -Ритмичко компоновање боја и облика -Коришћење разних материјала за компоновање -Визуелно споразумевање -Временски и просторни низови(цртани филм, стрип) -Сликање, естетско процењивање</p> <p>ВАЈАЊЕ -Вајање, врсте вајарског материјала -Везивање тродимензионалних</p>	<p>-описе линије које уочава у природи и окружењу -пореди утисак који остављају различите врсте линија - коришћење свих врста линија како би се постепено обогаћивало линеарно графичко изражавање и богатство појединоста на основу опсервирања или претходним вежбама рада по природи. Неопходно је анализирати перспективе, птичје, жабље, линеарне и инсистирање на прецизностима и детаљу са нагласком на односе величина, пропорције. - обогаћивање скале појединих боја и њиховог композиционог односа и увођење у бојене вредности процесом рада по природи и илустровању.-</p>	<p>Усавршавање и примена савремених метода учења ради подстицања спонтаног и слободног изражавања ученика. Омогућава постепено увођење ученика у област професионалне оријентације ка широком пољу ликовних делатности. Подршка даровитој деци која имају могућности да продубе знање у оним садржајима који се не могу реализовати у редовно-часовном систему. Инсистирати на већој афирмацији примењених уметности и визуелних комуникација. Подржавање у раду, формирање збирки радова и праћење развоја. Креативно изражавање и овладавање материјалима (развој техничке спретности и сензибилитета) које доприноси даљем ликовном образовању. Треба да се утврде задаци који би најпотпуније развијали све ликовне способности ученика, нарочито способности које подстичу стварање, као и оне које омогућавају стварање. Стога градиво треба планирати да се постигне: -виши ниво опажања -оспособљеност примања -одговарајући ниво разумевања -способност поступања Садржаје треба остварити 1. примањем(учењем), тако што ће ученицима бити омогућено да стићу знања</p>		

<p>Развија већу осетљивост у ликовне и визуелне вредности који се стичу у настави, а примењују у раду и животу.</p> <p>Развија моторичке способности ученика и навике за лепо писање. Континуирано подстиче и прати интересовања за посећивањем музеја, изложби и јача потребе за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој Ученици живе и раде.</p> <p>Ствара услове да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве.</p> <p>Омогућава разумевање позитивног емоционалног става према вредностима израженим у делима различитих подручја уметности.</p> <p>Развија способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности.</p>	<p>облика у простору</p> <ul style="list-style-type: none"> - Слободно компоновање - Обликовање употребних предмета (ситна пластика, накит) - Вајање, естетска анализа 	<p>тродимензионално обликовање, основни тродимензионални облици. Волумен и простор, општа оријентација у вајарским областима. Конвексно, конкавно, отворено и затворено, напрегнута и затегнута форма, продор, расцеп, тврда и мека форма. Функција пластике у архитектури, екстеријеру и ентеријеру, примењено вајарство, ситна пластика. Декоративна скулптура, орнамент. Вајарски материјали, чврсти материјали. Алати и процес рада при изради вајарског рада. Облици и умножавање вајарских радова. Садржаји и идеје у вајарским делима у историји уметности.</p>	<p>из области ликовне културе, савладавају поступке ликовног рада и да упознају законитости и елементе ликовног језика</p> <p>2. давањем (стварањем) путем подстицања ученика да се изражавају у оквиру ликовних активности и остварују резултате</p> <p>Мотивациони садржаји требало би да буду разноврсни, примерени узрасту и интересовањима ученика</p>	
УКУПНО				36

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет:	ХОР И ОРКЕСТАР			
Разред:	6.(ШЕСТИ)			
Циљ предмета	Наставне теме	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Број часова по темама
<ul style="list-style-type: none"> -развијање интересовања за музичку уметност -уознавање музичке традиције и културе како свога тако и других народа -подстицање креативних способности ученика и смисла за колективно музицање -уознавање са правилним дисањем и производом тона -рад на вокалној техници -рад на вокализам -да упоредо са инструменталном наставом, ученицима се дају потрбна торијска знања 	-ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	<ul style="list-style-type: none"> -РАЗВИЈАЊЕ КОД УЧЕНИКА, МУЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ И ЖЕЉЕ ЗА АКТИВНИМ МУЗИЦИРАЊЕМ, УЧЕСТВОВАЊЕМ У ШКОЛСКИМ АНСАМБЛИМА -СТИЦАЊЕ ИСКУСТВА У СЛУШНОМ РАЗЛИКОВАЊУ ЗВУЧНИХ БОЈА, ЉУДСКИ ГЛАСОВИ, МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ -ПОДСТИЦАЊЕ ИЗРАЖАВАЊЕ УЧЕНИКА О СЛУШАНОМ ДЕЛУ -ОСПОСОБЉАВАЊЕ УЧЕНИКА ДА СЕ СНАЛАЗЕ У ЈЕДНОСТАВНОМ НОТНОМ ЗАПИСУ 	<ul style="list-style-type: none"> -коришћење одговарајућих приручника и збирака за поједне инструменте, као и дела хорске музике, у оригиналном облику или прилагођена саставима ученика, домаћих и страних композитора из разних епоха, доступна извођачким могућностима ученика -композиције које се слушају морају својим трајањем, садржајем и музичким изразом, да одговарају могућностима перцепције ученика, кратке вокалне, или приче илустроване музиком, вокално-инструменталне. -користити Орфов инструментаријум -да буду заступљене народне песме и песме савремених дечјих композитора 	20
	-СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ			10
	-СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ			6